

Svar på Reija Frimans, Anu Halls och Hanna Holmberg-Sotos samt 24 andra ledamöters motion om att utreda behovet av att öka skolornas simundervisning i Vanda

VD/4975/00.02.00.03/2024

KK/T-LÅ/MK/AA/MS/VV/VT/MT/EK/KW

Reija Friman, Anu Hall och Hanna Holmberg-Soto samt 24 andra ledamöter lämnade in följande motion i enlighet med fullmäktiges arbetsordning:

”I Finland hör inlärn timer av simkunnighet till de färdigheter som undervisas i den grundläggande utbildningen.

I Vanda ordnas simundervisning för barn i förskoleåldern och elever i årskurserna 1–4 i den grundläggande utbildningen.
Förskolegrupperna simmar 2–3 gånger under läsåret, eleverna i årskurserna 1–4 fyra gånger.

Enligt en riksomfattande utredning har antalet simkunniga 12-åringar klart minskat i Finland. Medan 76 procent av sjätteklassarna var simkunniga 2016, var motsvarande siffra 2022 endast 55 procent (Simkunnighetsundersökningen 2022). Att simkunnigheten bland barn försämrats bedöms bero bland annat på det kompetensunderskott som pandemin orsakat och på osäkerhetsfaktorer som hänför sig till kroppen.

En av kommunens viktigaste uppgifter är att främja kommuninvånarnas välfärd och hälsa. Vatten är en utmärkt och mångsidig motionsmiljö som lämpar sig för nästan alla. Dessutom är simning en billig hobby året runt som är tillgänglig för de flesta.

Vi som undertecknat motionen föreslår att Vanda stad utreder om skolornas simundervisning är tillräcklig och vid behov vidtar åtgärder för att öka simundervisningen i enlighet med målen för Finlands Simundervisnings- och Livräddningsförbund rf (FSL).

Syftet med att stärka denna viktiga medborgarfärdighet är att öka antalet simkunniga personer i Vanda och att förebygga drunkningsolyckor.”

Närmare uppgifter:

<https://suh.fi/toiminta/uimaopetus/koulujen-uinninopetus/>

<https://suh.fi/wp-content/uploads/2023/06/>

Uimataitutkimus_2022_Selvitys_kuudesluokkalaisten_ja_esikoululaisten_uimataidosta_seka_koronapandemian_vaikutuksista_koulujen_uinninopetukseen.pdf

Stadsfullmäktige 17.6.2024 § 24

Beslut:

Stadsfullmäktige beslutade att ta upp ärendet till behandling och sända fullmäktigemotionen till stadsstyrelsen för beredning.

Bilaga:

– Reija Frimans, Anu Halls och Hanna Holmberg-Sotos samt 24 andra ledamöters undertecknade motion om att utreda behovet av att öka skolornas simundervisning i Vanda

Verksamhetsområdet för fostran och lärande och verksamhetsområdet för stadskultur och välfärd konstaterar följande som sitt svar:

I Vanda stad fördelas ansvaret för planering, genomförande och uppföljning av simundervisningen för elever i förskole- och grundskoleåldern mellan verksamhetsområdet fostran och lärande samt verksamhetsområdet för stadskultur och välfärd. Simundervisning ordnas för elever i förskole- och grundskoleåldern antingen av simlärare eller idrottslektorer.

Målen för och innehållet i den simundervisning som ordnas i skolan för elever i grundskoleåldern anges i grunderna för läroplanen för den grundläggande utbildningen. De riksomfattande grunderna för läroplanen för förskoleundervisningen innehåller ingen skyldighet att ordna simundervisning. Den simundervisning som Vanda stad erbjuder barn i förskoleåldern är en lokal lösning.

Målen för simundervisningen

Målet för simundervisningen är att eleverna senast i årskurs nio ska uppnå en simkunnighet enligt den nordiska definitionen för simkunnighet samt tillräckliga kunskaper i vattenlivräddning.

Målen har fastställts för de olika årskurserna enligt följande:

- under årskurserna 1–2: introducera eleverna i vattenmotion och säkerställa deras elementära simkunnighet.
- under årskurserna 3–6: undervisa i simkunnighet (grundläggande simkunnighet) så att eleven kan röra sig i vattnet och rädda sig ur vattnet.
- under årskurserna 7–9: stärka förmågan att simma och vattenlivräddningsförmågan så att eleven kan både simma och rädda sig samt livrädda ur vattnet.
-

Vid bedömning av simkunnigheten ska eleverna för att få betyget åtta (8) behärska följande färdigheter:

- När årskurs 2 avslutas: Eleven har elementär simkunnighet: att doppa sig och simma tio meter på ett och simsätt.
- När årskurs 6 avslutas: Eleven har grundläggande simkunnighet: kan simma 50 meter, genom att använda två simsätt och som en separat uppgift dyka 5 meter under ytan samt behärskar tillräckliga kunskaper och färdigheter för att rädda sig ur vattnet.
- När årskurs 9 avslutas: Elevens simkunnighet motsvarar den nordiska definitionen för simkunnighet, dvs. när eleven hoppar i vatten med simdjup kan eleven simma 200 meter i sträck, varav 50 meter ryggsim, efter att ha kommit upp till ytan. Dessutom kan eleven med hjälp av räddningsredskap transportera 50 meter och dyka två meter.

Nuläget för simundervisningen för elever i förskoleåldern och årskurserna 1–6.

För simundervisningen för elever i årskurserna 1–4 i förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen svarar serviceområdet för idrott och motion inom verksamhetsområdet för stadskultur och välfärd. För barn i förskoleåldern har det i Vanda sedan 2016 ordnats simundervisning tre gånger under

läsåret. För elever i årskurserna 1–4 i den grundläggande utbildningen har undervisning ordnats fyra gånger under läsåret.

Simundervisning ordnas på årsnivå för cirka 13 000 elever och antalet besök är cirka 49 000 (41 408 skolgrupper + 7 686 förskolegrupper). Undervisningen ordnas turvis i fyra simhallar (Dickursby, Håkansböle, Myrbacka, Mårtensdal). För ordnandet av simundervisningen svarar serviceområdet för idrott och motion i Vanda med en personalresurs på åtta simlärare. Chef för ansvarsområdet är idrottsplaneraren. I Västra Vanda ordnas simundervisning med tre simlärare, varvid endast en klass simmar åt gången. I Östra Vanda ordnas simundervisningen med fem simlärare och målet är att undervisa två undervisningsgrupper samtidigt. Undervisningen i två grupper lyckas dock endast om elevernas simkunnighet i den ena gruppen är tillräcklig för undervisning i den stora bassängen.

Personalkostnaderna för simlärare har budgeterats i personalkostnaderna för serviceområdet för idrott och motion. Utöver dessa medför simundervisningen för elever inom den grundläggande utbildningen transportkostnader på cirka 100 000 euro per år. I fråga om den grundläggande utbildningen har kostnaderna budgeterats på verksamhetsområdet för fostran och lärande. När det gäller förskoleundervisningen svarar serviceområdet för småbarnspedagogik för transportkostnaderna

Identifierade utvecklingsobjekt inom simundervisningen

Under hösten 2024 har betydande utvecklingsåtgärder beretts för att förbättra kvaliteten på simundervisningen. Dessa åtgärder har redan delvis tagits i bruk i början av 2025. De lokal- och personalresurser och praktiska verksamhetsmodeller som tidigare använts har inte möjliggjort ett tillräckligt antal undervisningar i förhållande till elevantalet. Antalet elever inom förskoleundervisningen och den grundläggande utbildningen har ökat, och därför har serviceområdet för idrott och motion under de senaste tre åren varit tvunget att skaffa simundervisning också som köpta tjänster.

Tidigare har en betydande del av de manliga simlärarnas arbetstid reserverats för övervakning av omklädningsrum. I synnerhet i Östra Vanda belastas simundervisningen också av att antalet elever i förskoleåldern och med dålig simkunnighet är stort. Därför har man ofta kunnat ta endast en undervisningsgrupp åt gången i bassängen, i stället för två undervisningsgrupper som är målsättningen. Eftersom antalet barn med dålig simkunnighet har ökat betydligt under de senaste åren, är undervisningen av två klasser samtidigt i en simhall inte längre ett lämpligt verksamhetssätt och man har beslutat att upphöra med det från och med år 2025.

Eleverna i årskurserna 5–6 i skolorna i Vanda simmar om skolorna och klasslärarna ordnar simundervisning. För att en säker simundervisning ska kunna ordnas självständigt krävs det att läraren har tillräckliga kunskaper för att ge simundervisning och att det ordnas med tillräcklig övervakning.

Det finns inga exakta uppgifter om antalet simbesök i årskurs fem och sex i Vanda. Klasslärarnas och elevernas önskemål är simundervisning som erbjuds av idrottsservicen fram till sjätte klasstadiet.

Nuläget när det gäller simundervisningen för elever i årskurserna 7–9

Ansaret för simundervisningen för eleverna i årskurserna 7–9, innehas av serviceområdet för den grundläggande utbildningen inom verksamhetsområdet för fostran och lärande. För planeringen, genomförandet och utvärderingen av simundervisningen svarar, liksom för det övriga undervisningsinnehållet i idrott- och motionsverksamheten lektorerna i gymnastik. Deltagandet i undervisningen är avgiftsfritt för eleverna i enlighet med lagen om grundläggande utbildning.

Simhallarna samlar in statistik över antalet deltagare och lägger till uppgifter om simturer i kassasystemet. Undervisningen ordnas i enlighet med den årsklocka som utarbetats av gymnastiklärarna, vanligen i den simhall som ligger närmast skolan. Samtransporter till simhallarna ordnas i regel inte, utan eleverna förflyttas till simhallen i enlighet med lärarens anvisningar.

Enligt de nya rekommendationer som Finlands Simundervisnings- och Livräddningsförbund rf (FSL) håller på att bereda ska det i årskurserna 7–9 finnas 4 timmars simundervisning i bassäng och 2 timmars undervisning utanför bassängen. Läroplanen definierar inte antalet timmar som används för undervisning i olika idrotts- och motionsformer, och därför finns det inte heller statistik över genomförda simningar. På erfarenhetsbasis kan man dock konstatera att de fyra bassängtimmarna enligt FLS:s rekommendationer kan genomföras väl redan i nuläget. Lärarna har också möjlighet att ge stödundervisning till de elever som ännu inte uppnått kravet på simkunnighet enligt den nordiska simrekommendationen.

I FSL:s kommande rekommendationer ingår två undervisningstimmar utanför bassängen. Möjligheten att genomföra dem finns inom ramen för undervisningsinnehållet i läroämnet hälsokunskap, där ett av målen är att stödja elevens beredskap att agera ändamålsenligt också i säkerhetsrelaterade situationer.

Finlands Simundervisnings- och Livräddningsförbunds nya rekommendationer

Finlands Simundervisnings- och Livräddningsförbund håller på att utarbeta nya rekommendationer för ordnandet av skolsimningar 2025. I centrum för rekommendationerna ligger vattenkompetensen och fördelarna med tidig ålder i simundervisningen. Med tanke på vattensäkerheten är det viktigt att förstå att enbart en på förhand bestämd simsträcka i bassängen inte ensam räcker för att garantera säkerheten eller förebygga farliga situationer i vattnet.

Stallman, Moran, Quan och Langendorfer talar i sin artikel [From swimming skills to water competence \(Länken öppnas i en ny flik.\)](#) om en förteckning i 15 punkter som utarbetats för att minska antalet drunkningsolyckor och som syftar till att säkerställa tillräckliga kunskaper, färdigheter och attityder för att röra sig tryggt i vattnet, vid vatten och på isen.

De nya rekommendationerna innehåller följande tre viktiga punkter:

- Inkludering av barn i förskoleåldern i undervisningsstigen
- Integrering av undervisning utanför bassängen i klassundervisningen
- Möjlighet att tidigare lära sig grundläggande färdigheter

FLS:s nya förslag till timstruktur för simundervisningen i skolorna:

- Förskoleundervisningen: 3 timmar undervisning i bassängen och 2 timmar undervisning utanför bassängen/
- Årskurs 1: 6 timmar undervisning i bassängen och 2 timmar undervisning utanför bassängen/
- Årskurs 2: 6 timmar undervisning i bassängen och 2 timmar undervisning utanför bassängen/
- Årskurs 3: 6 timmar undervisning i bassängen och 2 timmar undervisning utanför bassängen
- Årskurs 4: 4 timmar undervisning i bassängen och 2 timmar undervisning utanför bassängen
- Årskurs 5: 4 timmar undervisning i bassängen och 2 timmar undervisning utanför bassängen

- Årskurs 6: 4 timmar undervisning i bassängen och 2 timmar undervisning utanför bassängen
- Årskurs 7: 4 timmar undervisning i bassängen och 2 timmar undervisning utanför bassängen
- Årskurs 8: 4 timmar undervisning i bassängen och 2 timmar undervisning utanför bassängen
- Årskurs 9: 4 timmar undervisning i bassängen och 2 timmar undervisning utanför bassängen

Åtgärder som ska vidtas under 2025 för att ordna simundervisning enligt rekommendationerna i Vanda

Förskoleelever och elever i årskurserna 1–6:

I Vanda inleddes hösten 2024 arbetet med att utveckla simundervisningen som en del av utvecklingen av ett elektroniskt förvaltningssystem för simundervisningen. Ett viktigt mål är att höja kvaliteten på simundervisningen för småbarn och utmanande undervisningsgrupper genom att minska gruppstorlekarna.

Kvaliteten på simundervisningen förbättras i östra Vanda genom att man undervisar endast en undervisningsgrupp åt gången från och med 2025. Detta har förverkligats genom att dela upp ett simlärarteam på fem personer för att undervisa samtidigt i både Håkansböle och Dickursby simhallar. I dessa simhallar har man övergått från användning turvis till användning på heltid.

Arrangemanget har krävt att en ny simlärare anställs. Från början av 2025 genomförs simundervisning i Vanda av nio simlärare i stället för tidigare åtta.

I och med ändringarna görs nödvändiga preciseringar av elevernas transporter till simhallarna från och med höstterminen 2025. Antalet bussar i trafik utökas med 3–6 bussar från tidigare 2–3 bussar. När det gäller skolor nära simhallar kommer användningen av kollektivtrafik och förflyttningen till fots till simhallen att utökas

Utöver dessa har simlärarnas arbetsbeskrivning ändrats så att ansvaret för övervakningen av omklädningsrummet i sin helhet har överförts till skolornas personal, vilket gör det möjligt att utvidga och effektivisera simundervisningen. Tillsammans med användningen av två simhallar samtidigt ökar dessa ändringar antalet undervisningstimmar med cirka 30% och eliminerar därmed behovet av köpta tjänster inom simundervisningen.

Trots alla ovan nämnda ändringar bör det dock konstateras att man i Vanda inte uppnår simundervisning enligt rekommendationerna. För att erbjuda simundervisning enligt de nya rekommendationerna krävs 12 ordinarie simlärare, fem simhallar som används på heltid och 8–10 bussar som körs dagligen.

Ändringar som planeras och som eventuellt tas i bruk senare i simundervisningen för skolelever

Ibruktageandet av Elmo simhall för simundervisning med tre permanenta simlärare hösten 2027 kommer att öka antalet undervisningstimmar med sammanlagt cirka 1 200 timmar, med hjälp av vilket simundervisningen kan utvidgas till elever i årskurserna 5–6 (4 timmar/klass/år) eller alternativt öka antalet undervisningstimmar för årskurserna 1–3 i enlighet med de nya rekommendationerna (6 timmar/klass/år).

Ur pedagogisk synvinkel och med tanke på kvaliteten i undervisningsmiljön är det idealiska alternativet i stället för att utvidga användningen av simhallarna i Myrbacka och Mårtensdal att utöver Elmo simhall bygga ytterligare en simhall.

Elever i årskurserna 7–9:

Det kan vara svårt för elever i årskurserna 7–9 att delta i de arrangerade simlektionerna, både på grund av de orsaker som puberteten för med sig och den allmänna försämringen av simkunnigheten. Förbättringar av förhållandena i simhallarna, till exempel duschväggar i tvättutrymmena och omklädningsrum som erbjuder bättre avskildhet, möjliggör en bättre avskildhet och gör simningen behagligare.

Det är redan nu möjligt att erbjuda möjligheter till stödundervisning i mindre grupper, men i framtiden kommer behovet att öka i och med att antalet elever med dålig simkunnighet ökar.

Simundervisningens kvalitet följs upp och eventuella tilläggsresurser för att förbättra kvaliteten kommer vid behov att föreslås i kommande budgetar.

Sammanfattning:

Simundervisningens mål

- Läroplan för den grundläggande utbildningen: Målet är att uppnå en simkunnighet enligt den nordiska definitionen för simkunnighet samt kunskaper i vattenlivräddning enligt definitionen.
- Förskoleundervisningen: Ingen riksomfattande skyldighet, men Vanda stad erbjuder simundervisning som en lokal lösning.

Ansvaret för att ordna simundervisning i Vanda

- Förskoleundervisningen och klasserna 1–4: Ansvaret inom serviceområdet för idrott och motion.
- Årskurserna 5–6: Undervisningen genomförs om skolorna och klasslärarna självständigt och säkert kan ordna den.
- Årskurserna 7–9: Ansvaret inom serviceområdet för den grundläggande utbildningen, för undervisningen svarar lektorerna i gymnastik.

Nuläget, utmaningar och utvecklingsförslagen i fråga om undervisningen i simning i förskoleåldern och i årskurserna 1–4

- Tidigare: 3–4 gånger simning per läsår, det används 8 simlärare och 4 simbassänger.
- Utmaningar: Utrymmes- och personalresurserna räcker inte till med de nuvarande verksamhetsmodellerna, och det ökade elevantalet har lett till ett behov av utläggning på entreprenad.
- Ändringar som ska tas i bruk 2025: Ökad användning av simhallarna i Dickursby och Håkansböle, minskning av gruppstorlekarna, ändring av simlärarnas arbetsbeskrivning och överföring av ansvaret för övervakningen av omklädningsrummen till skolorna. Justering av undervisningsinnehållen i samklang med undervisningsinnehållen i omgivningsläran.

Nuläget, utmaningarna och utvecklingsförslagen i fråga om badundervisningen för högstadiееlever

- Nuläget: 2–4 gånger simning per läsår, för undervisningen svarar lektorer i gymnastik.

- Utmaningar: Osäkerheten i puberteten och den försämrade simkunnighet försvårar deltagandet.
- Utvecklingsförslag: Förbättringar i simhallarnas förhållanden, smågrupps- och stödundervisning samt differentiering av undervisningen och mångsidigare användning av bassängutrymmena. Justering av undervisningsinnehållen med undervisningsinnehållen i hälsokunskap.

Stadsstyrelsen 10.2.2025 § 12

Förslag av biträdande stadsdirektören för verksamhetsområdet för fostran och lärande:

Stadsstyrelsen beslutar att

- a) ge Reija Frimans, Anu Halls och Hanna Holmberg-Sotos samt 24 andra ledamöters undertecknade motion stadsstyrelsens svar i enlighet med verksamhetsrådets förslag
- b) föreslå för stadsfullmäktige att stadsstyrelsens svar antecknas för kännedom.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Det antecknades att stadsstyrelsen lämnade in följande gemensamma protokollsuttalande i ärendet:

”Det är skäl att få med byggandet av en ny simhall i planen för idrottsanläggningar som ska uppdateras.”

Stadsfullmäktige 24.2.2025 § 8

Stadsstyrelsens förslag:

Stadsfullmäktige beslutar att anteckna stadsstyrelsens svar för kännedom.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Bilagor:

- Reija Frimans, Anu Halls och Hanna Holmberg-Sotos samt 24 andra ledamöters undertecknade motion om att utreda behovet av att öka skolornas simundervisning i Vanda

Verkställighet: juridiska ärenden och beslutsberedning, förslag till fullmäktige

Anvisningar för sökande av ändring: 2.1. Besvärsförbud

Närmare information:

Tiina-Liisa Åkerfelt, sakkunnig inom småbarnspedagogik, tfn, +358405864893,
(fornamn.efternamn[at]vantaa.fi)

Merja Kuokka, områdeschef för den grundläggande utbildningen, tfn +358 50 312 1912,
(fornamn.efternamn[at]vantaa.fi)

Vanda

Anton Ahonen, idrottschef tfn +358 40 620 2897, (fornamn.efternamn[at]vantaa.fi)

Mila Sjöblom, idrottsplanerare, tfn +358 40 183 6113, (fornamn.efternamn[at]vantaa.fi)

Ville Vahtola, idrottsplanerare, tfn +358 40 511 6274, (fornamn.efternamn[at]vantaa.fi)